

DARVASI LÁSZLÓ

Júlia Szunce

(Dráma, két személyre)

1.

Jozef Krieg sokat mesélt a nőkről. Mutatott is néhányat, ilyen-olyan firmákat. Nem a frizura, vagy hogy mekkora a dekoltázs. Látod-e, fiam, be nem áll a szája, ez meg hallgat, mint ki fél a szótól, ennek dalától lesz véres az alkonyat, nézd, szül éppenséggel. Gyászol. Sirat. Így hal meg. Mennyi mindent tud egy vászoncseléd. Aranyba öltözik, vasba, kőbe. Keresi a Napot, a Holddal az ölében ébred. Hol van, amikor itt van. Miért van itt, amikor máshol van.

Rengeteg pernye elfér a szélben. Rengeteg füst, sóhaj, mennyi halálos mozdulatot hordoz egy fuvallat. Ha mindent, ismétlem mindent elégetnének, az összes embert, az összes emberi építményt, az összes emberi... gondolatot, igen, ... az is elférne a szélben. Apám, Jozef Krieg igazán szépen tudott ünnepelni. Szerette a pernye táncát. Nagyon szerette.

Ordított utánam, hová mész, átokfajzat!

Az apád vagyok, Jozef Krieg.

Nem tudom, mondtam.

Mit akarsz, mi a terved, átokfajzat!

Nem tudom, mondtam.

Miben mesterkedsz, te á...

Nem tudom, mondtam.

Nem tudom.

Én, én, én, én, én, erdő.

Jozef Krieg ordított utánam.

2.

Öt napja nem aludtam. Nyugat felől érkeztem. Vagy dél. Nem tudom. Nyár vége volt, szeptember első hete, pénteki nap, szélfúvás, azt hiszem, vagy szombat inkább. Erős iramban haladtam át az országon, ez az én földem, ez a szomszédomé, ez az én folyóm, ez a szomszédomé, ez az én tengerem, ez az ő tengere. Ami történt, mindenkié. Öt napja nem aludtam, azt hiszem. Vagy hat.

Külön életet élt a kezem, a lábam, a homlokom, nem ismerték már egymást a tagjaim. Azt gondoltam, meg fogok halni. Nem sajnáltam magam. Kit sajnáltam, nem tudom. A dombok után találtam a gazdaságra, lovakat és teheneket tarthattak itt. Kecskéket is. A főkarám állt. Fekete falak, füstösek. A többi épületet szétszedték, elhordták és föltüzeltek, de még látszott a futtatópálya, a fehérre meszelt kerítés a foghíjas roncsaival. A főház romjai között az a szörnyű, édes büdös. Megtaláltam a kutat az udvarban, a bádogvödörnek nem volt alja. Madzaggal engedtem le a kulacsomat. Oldalára dőlt teherautó rohadt az erdőbe vezető földúton, ponyváját lebegtette a szél, kábelek lógtak belőle. Mindig elcsodálkozom, ha egy cipő, egy papucs felét találom. Hol van a bakancs párja? Péntek volt, vagy szombat. Öt napja nem aludtam, azt hiszem. Vagy hat.

Az istállóban idegen szag terjengett, sokáig nem tudtam, miféle, aztán rájöttem, emberszag az. Élő emberszag. Bogarak zümmögtek az arcom előtt, és mintha minden egyes zümmögést külön hallottam volna. A pajta közepén hevert. Olyan tartásban, milyenben. Hát úgy. Azt gondoltam, halott. Nem lehet életben az, aki így... ilyen tartásban. Ha mesterkedik valamiben? Törbe akar csalni? Vannak cimborái, lesben állnak?

Később mondtam valamit, hé, maga ott, álljon fel, mi lesz már! Tessék ezt a viselkedést abbahagyni. A maga érdekében mondom, mert különben... Az is lehet, hogy nem mondtam semmit. Megböktem az oldalát. A szája előtt szalmaszál, emelkedik fel s alá, hát él. Erős volt az arccsontja, vastag a szája. Minden nagy volt az arcán, a szeme lehunyva is óriásinak

tetszett, egy eltakart, hatalmas tekintet, gondoltam, és ültem mellette, néztem őt.

Egy nő volt, egy alvó nő, én öt napja nem aludtam már.

Beszélt-e Jozef Krieg alvó nőkről? Nem hinném. Jozef Krieg inkább ordított. Ha csöndben volt, akkor is ordított.

3.

Érintettem a vállát, nem mozdult. Tébláboltam, mégis föl kellene ébreszteni, a fejemet vakartam, rákiáltottam, a fülébe suttoztam, ébresztő!

Hallja, keljen már föl.

Mert különben...

Különben mi...?!

Különben én mit teszek.

Én olyat teszek, hogy...

Á, dehogyan meri...

De merem! Igenis merem!

Nagy szám, egy nővel hepciáskodik itten, egy kiszolgáltatott, gyenge...

Hogy hívják magát, nem valami Török? Zoltán Török?

Mindig ezzel takaróznak, hogy gyengék. Nem halott, csak alszik.

Alákaroltam, fölültem, ő néhány pillanatra úgy maradt, majd lassan visszahanyatlott a szalmába. Megérintettem a mellét. A melle is nagy volt, egy alvó nő, akin minden nagy, akin minden sok, és akit nem lehet fölébreszteni. Mi ez az egész.

Hat napja nem aludtam már. Vagy hét. Nyolc is talán. Nem tudom. A kulacsomból vizet lötytyintettem az arcára. Nem mozdult, a szalmaszál az ajkához tapadt, lélegzett, aludt.

Arra jutottam, beteg. Nem normális dolog az, ha valakit nem lehet felébreszteni, ahogy persze az se normális, ha valaki képtelen aludni, mint például én, aki csak ülök éjszakánként a fűben, egy téglafalnak, egy fa törzsének támaszkodva, és fújom a füstöt, járkálok, jövök-megyek, a karjaimat a fejem alá vonva leheveredem, állok sokáig, míg el nem fordul a fejem fölött a Göncölszekér, vagy mindegy, nem tudom, nem érdekes.

Arra gondoltam, mind a ketten betegek vagyunk, ő azért, mert alszik és nem tud felébredni, én meg hogy ébren vagyok minden pillanatban, és nem tudok aludni. Segíthetünk-e egymásnak? Nekem ne segítsen senki.

Hogy hívnak?

Megszáradt a száján a szalmaszál.

Nevedet kérdeztem, te!

Engem, és azt hiszem, ez érthető, nyugtalanság fog el, ha a dolgoknak nincsen nevük. Egy eltévesztett név is jobb a névtelenségnél. Elhatároztam, hogy nevet adok neki, szólítanom kell valamiképpen. Így teszek akkor, ha alig van esélyem, hogy eltaláljam azt a nevet, amelyen azok szólították, akik ismerték őt. Akikkel itt élt. Akik már nincsenek itt. Ő itt van. Azok, akik tudták a nevét, elmentek. Sokáig gondolkodtam. Komoly feladat, elnevezni valamit, még ha egy alvó nő is az a dolog. Bajt hozhatok rá az új nevével. Viszont egy háborúban fordítva van. Egy háborúban úgy vesznek el a nevek, mint a szakadó falevelek. Hogy jövök én ehhez?! Mit szólna apám, hogy nevet adok ennek meg annak. Jó, hogy nem a halottaknak. Élt valamilyen néven, amíg élt, Kovács, Dragan, Pucsics, és a halálában máshogy hívják. Kell egy halottnak új név, Jozef Krieg?

Végül azt mondtam neki, Júlia Szunce. Azt mondtam, szerintem a legjobb valamennyi közül, ami az eszembe ötlött, és nagyon remélem, nem sértem meg vele. Ezentúl úgy fogom szólítani, hogy Júlia Szunce.

Bemutakozzak én is? Elmondjam, hogy hívnak? Engem... engem... nem tudom, éppen most hogy hívnak. Biztosíthatom, hogy van nevem... de. Sajnálom. Ne haragudjon. Annyit kiabált, ordított velem az apám, hogy elfelejtettem. Nevem eltűnt egy ordításban.

Ugye, nem haragszik?

Különben meg mindegy. Nem fogok könnyöroggni, ha azt hiszi. Nem fogok én itt gazsulálni. Nem fogok... Júlia Szunce.

Volt egy bicikli a kerítés mellett. Rozoga alkotmány, ette a rozsdá. A gumi leeresztve. Szalagot kötöttek a kormányra.

4.

Mindent elvittek. Dalol a rom. Kidobva szövetek, edények, ruhamaradékok, verseskönyvek, írta Dzsoki Krézi, az meg ki? Fényképek, semmi fontos. Sokszor az marad egy ilyen házban, ami pedig a legfontosabb. A legfontosabb csak neked a legfontosabb. Érzem. Miért ver a szíved. Mondd, mi a tiéd. Van-e olyan, de tényleg, ami a tiéd. Mindent elvisznek. Nem mindent. Ami nem kell másnak, az a tiéd? Volt egy bicikli a kerítésnek döntve.

Másnap láttam, hogy álmodik. Ennek örültem, mert aki álmodik, az erősebben él az olyannál, akit kerülnek az álmok, gondoltam legalábbis. Az arcán tükröződtek az álom történései. Mint egy film. Színház. Szempillája rebbent, nyugtalan hullám futott az arcbőre alatt. Tátott a száján, mintha szólni akart volna, remegett a szája, mint aki fázik. Sírt. A keze is álmodott. Tett egy mozdulatot, amelyben volt valami ellenkezés, szenvedély, valami tagadás, ne, ne kérem. Elég!

Én ezt eddig nem tudtam. Hogy álmodik a bőr, a kéz, a mellkas és a lélegzet. Megnyugodott. Újra egyenletes lélegzés. Ültem mellette, cigarettáztam. Akkor már, azt hiszem, hatodik napja nem aludtam. Vagy tíz? Júlia Szunce, mondtam, tudja, telihold van, egészen felhőtlen az ég. Ragyognak fent a csillagok, látni a Göncölszekeket, a Fiastyúkot, a Kismédvét. A lovakat elhajtották, a teheneket, biztosan voltak juhok, kecskék, az udvarházat fölették a lángok, üszök mindenütt, csak pernye, sárba fulladó bögre, hintaló, félpapucs, félcsizma, Júlia Szunce, és azt hiszem, ááááá, azt hiszem, a kutakat is megmérgezték. Ültem mellette, cigarettáztam. Aztán betakartam.

Jó éjt, Júlia Szunce, mondtam, és rágyújtottam újra. Van egy bicikli a kerítésnek döntve.

Reggel lőttem egy kendermagos tyúkot. Elég közel merészkedett, billegtette a fejét, te meg ki vagy, mi vagy. Aztán már nem volt feje. Kószált néhány ilyen. Birkák, kecskék és tehenek. Gyakran előjött egy kecske-

bak is, szelíd, igen, azt is le fogom lőni. Haza akartak jönni. A szárnyast megsütöttem, a sültet Júlia Szunce szája elé tartottam, talán feléled tőle, és... Alszik az ember, de enni kell akkor is. Lassan, nagyon lassan elnyitlak egymástól az ajkai, szája befogadta a falatot. Evett valamennyit, de nem nyitotta ki a szemét.

Mi van magával, Júlia Szunce.

Néztem a fogait, ahogy rágnak.

A fogai is nagyok voltak, nagy, fehér fogak, és lassan rágtak.

Az jutott az eszembe... megmosdatom. Hány napja lehet így. Csak hever. Nem azért, mert szaga van. Nem volt. Csak, gondoltam, jobban alszik az ember tisztán. Le kellett vetköztetni. Volt a ruhájában néhány papiros, azokat félretettem, micsoda igazolványok. Hivatalos papirosok. Hátha megtudom, miért alszik, miért nem ébred, kicsoda ő. Megtudom a nevét. Az igazi nevét. Akarom én ezt?

Kiáltottak. Fürkésztem a fák mögé, be az erdőbe, hé, hó, senki. Remegett a millió levél, kinevettek. Egy erdő, ami hahotázik. Igen, laknak ott halottak is... de még mennyien. Te erdő! Csak magát mutatja, én, én, én, én, erdő. Hajladoznak a fák, remegnek, nem beszélnek, én, én, én.

Gyere elő, te!

Itt hagytál valamit?!

Nem ember kiáltott? Egy idő óta ember és állat nagyon hasonlóan beszél, ugyanúgy, nyüsztítés, hörög. Állathangon jajgat az ember, emberhangon jajgat az állat, én, én, én, erdő.

Gyere elő, hallod? Mutasd magad! Nem bántalak.

Nem foglalak...

A kurva anyádat nem maradsz csendben!

Júlia Szunce!

Akkor visszamentem, már mezítelen volt, úgy hagytam, csodálkoztam az ölen. Olyan semmise volt, egy kicsi szörgubanc alatt a kicsi szeméremtest, olyan jelentéktelen, hogy nem lett kívánásom se, pedig ennyi idő után,

ennyi nemalvás után igenis jogos lett volna. Férfi vagyok, nem? Férfi! Olyan férfi, hogy... Langyos, szappanos vízzel végigmostam a testét, kimostam a hajlatokból a szürkét. Nem változott a lélegzete, Júlia Szunce, egy alvó nő, én találtam, én bukkantam rá, én, én, én viselem gondját, aki akkor már hat napja nem aludtam, hat vagy hét, nyolc is talán, kilenc, tíz, nem tudom.

5.

A tizenvalahányadik napon elmeséltem neki a Szőke Borjával hogyan történt. Szőke Borja kicsi volt, pedig olyan természetes nem vagyok, nem vagyok egy óriás, egy... egy monstrum, én csak átlagos vagyok, ezt láthatja ő is, illetve láthatná Júlia Szunce, ha csak egy pillanatra fölnyitná a szemét. Nincs rajtam, legalábbis így gondolom, semmi különleges, semmi olyan, ami meglepetést vagy megütközést okozhat, azt hiszem, nem lógtam ki a sorból, nem voltam föltűnő, csak hát most, ugye, most nem tudok aludni, már két hete, vagy mióta, nem alszom, tizenöt napja is talán, hunyásnyit sem, mindegy, a Szőke Borja a vállamig ért, fiatal volt, növésben lévő nagy gyerek. Lehet, hogy már pillantani sem tudok?

Egy nap különösen sokat kellett löni, Szőke Borja annyit sütötte el a fegyverét mindenféle célzás nélkül, mert nem kellett messzire löni, négy-öt méterre kellett, szinte az orrunk elé, az ember ilyenkor nem is céloz, érzésből lő, csak úgy, ezt is csak úgy, ezt is csak úgy, sajnos annyiszor kellett meghúzni a ravaszt, hogy Borjának fájni kezdett az uja, egyre jobban fáj, de annyira fáj, hogy estére, pedig a többiek még mindig lóttek, ő már nem tudott, csak ült, sírt, egész éjjel sírt, hallani lehetett a visszafojtott zokogását, megszántam, vagy csak idegesített, ne sírjál már bazmeg, odamentem hozzá, és azt mondtam neki, jól van, Borja, hát férfi vagy te, vagy mi, anyámasszony katonája, mondtam, tegye csak az ujját, azt a fájós ujját a köre, ide ni, és Borja bólintott és odatette, és én rátapos-tam az ujjára, és akkor Borja abbahagyta a sírást. Tényleg fáj neki, mint tört kicsi ág lógott a mutatóujja, de nem sírt.

Másnap, amikor megint lőni kellett volna, Szóke Borja már a szanitécnál volt, aki betekerte az ujját, pihened kell, Borja, remek fiú vagy, de túl-hajtottad magad.

Borja, kicsi Borja, neked már nem kell bizonyítani.

Ő meg pihent, míg mi... nem sírt.

Nem tudom, jók-e Júlia Szuncénak az efféle történetek.

Fölbred-e tőlük, életre kel-e.

Vagy még inkább az alvást választja.

6.

Az egyik éjszaka egyszerre fölnyílt a szeme. Mintha világosabb lett volna a pajtában. Nézett engem, gondolhattam, de jól ismerem az ilyen tekinteteket, nem tükröződik és nem magából fénylik, és én tudtam, az ilyen nézésekben nincs látás. De hátha, mégis. Ha lenne a tekintetében látás, akkor most pillant meg engem először.

Én, én, én, én, én, erdő.

Nyugodjon meg, Júlia Szunce, én csak egy férfi vagyok.

Nem fogom bántani. Így nevezem magát, ha meg nem sértem, hogy Júlia Szunce. S mire megkérdezhettem volna tőle ezt vagy azt, lassan lecsukódott a szeme. Azt hiszem, soha nem láttam többé a tekintetét. Lemegy a Nap, nem jön föl többé.

Hogy is felejtettem el a papírjait. Ott voltak a leborított féldézsán. Zizegtek. Meg voltak rágyva. Nem is papírok voltak, hanem egy levél és egy könyv, egy füzet inkább, rögtön láttam, hogy napló.

Hétfő

Dzsoki Krézi írt egy verset nekem. Nyávog a postaláda.

Kedd

Férjem.

Féltékeny.

Az Azúr-fiú jött, és hogy ők mennek, menjünk mi is velük, valahogy elférünk. Dzsó papa azt mondta, ha ő nem megy, akkor senki se, mire Mama azt mondta, essen le a lábad, te megölsz bennünket, te átkozott! Már nem félek, ha kiabál a család. A kiabálástól már nem félek.

Szerda

Volt a kútban egy madár. Nagy nehezen kihalásztuk.

Senki meg nem tudta mondani, milyen, illetve Markó azt állította, hogy paradicsommadár, Brazíliából. Hogy kerül ide paradicsommadár? Nevetett Mama, csak egy postagalamb. A véres postagalamb nem furcsa szerzet. Markó egyszer azt mondta, az erdőben látott egy oroszlánt. Beszélgetett a bakkecskével. Mindig ilyenekkel jön. Látott ő már karón varjút is. Markó nagy meséket tud, és tudja mozgatni a fülét.

Csütörtök

Későn ébredtünk. Néha fél fölébredni az ember. Csak alszik, csak alszik, mert nem tudja, mi vár rá. Már bögték a tehenek. Feszült a tögyük. Ha későn fejk a tehenet, kedvetlen lesz. Kevesebbet csap a farkával. A férjem féltékeny. Ki a férjem?

Péntek

Mami csinált csufticét. Postás nincsen, de jött egy ember a faluból, elhozta Petruska külföldi levelét, még a nyár elején írta, most ért ide. Két hónapig jött. De már itt van.

Lássuk csak.

Kedves Dzsoki Krézi bácsi, jó itt. Írt-e verset mostanában. Írjon. Kellenek a mai világnak a szép költemények. München nagyobb, mint Zágráb vagy Belgrád. Égnek néha. Budapest is ég. Nagyon sok a torony, a templom és a boltok akkorák, hogy elvész bennük az ember. A múlt héten a szeleburdi Deni elveszett. Van egy nagy tér München közepén, millió

galambbal, nem találtuk, kiáltoztuk a nevét, ...hova tűntél, gyere elő, hol vagy, te átkozott, na csak gyere elő, és amikor előkeveredett, volt a kezében egy óriási perccel, honnan vette, ma sem tudjuk. Könnyes volt a szeme. Tényleg nem akarnak jönni? Lenne hely, mindent megoldunk.

leejti a levelet is

Nem mentek el.

Miért nem.

Aki elmegy, és bárhová is vezet az útja, mindig érdekesebb lesz. Miért? Mert azt lehet gondolni róla, amit csak akarunk. Aki marad, arról is sokat lehet gondolni, de mivel mégis csak itt van, közel van, érinthető és megszólítható, nehezebb bármit gondolni. A többiek. Ott vannak, meg ott, meg ott. Milyen érdekesek. Nem látjuk őket. El kell képzelni őket. Egy kisfiú nagy perccel. Ezek nem mentek el. Érdekesek?

Azt hiszed, hogy te érdekes vagy?

Érdekes, hogy mi történik veled?

Júlia Szunce.

7.

Egy nap egereket fedeztem fel a testén. Futott a mellén a dög. Voltak társaim, kamerádok, akik egyetlen lendítéssel kapják el és roppantják össze, aztán csak eldobják a testet. Nekem ez nem szokásom. Mint ahogy a legyet kapjuk el röptében, én is úgy fogtam el az egeret a hasán. A gombot rágcsálta. Nem roppantottam össze, csak tartottam. Tíz perc múlva nem élt. Nyugodtan kifordíthattam a tenyerem, s a földre ejthettem az állatot.

A hatodik egér után nem jött több.

Kivettem Júlia Szuncét a napra. Érje a szél, friss levegő, motozzon fény a hajában. S ahogy szétnéztem, hirtelen szükségem lett a dörejekre, a puszkapor csípős szagára, a robbanásokra. Mellé feküdtem, és néhányszor belőttem a fák közé.

Én, én, én, én, én, erdő.

Maradt néhány kézigránátom, egyet bedobtam a futtatópálya melletti galagonyabokrok mögé. Jólesett a remegés, hogy reszkettek a fák és a bokrok, és aztán a szétszivárgó, nyugtalanító csönd. Elszáll egy füstfelhő a földből, mint valakinek a lelke.

Akkor már egy hónapja nem aludtam, azt hiszem, és ez olyan volt, mintha aludnék mégis. Az ember szédül, mintha soha többé nem józanodhatna ki. Arra is gondoltam, azt hiszem, hogy mi a fontos.

Ott egy fa, egy nagy lombkoronájú, öreg bükkfa, a törzsén futkároznak a bogarak, van egy szabályos út a kéreg alá a földből és vissza, rabló madár köröz az égben, azt hiszem, rétisas. Nem tudtam meg Júlia Szunce nevét. Nem volt az leírva sehol. Egy hónapja így hívják őt, Júlia Szunce. Egy hónapja nem alszom. Nappal még meleg van, de az esték egyre hidegebbek.

Mi a fontos.

Nincsen már egér.

Befogja a rozsdá az erdőt.

Az van, és ez nem rossz, vagyis nem föltétlenül az, hogy semmi sem tartozik hozzád. Nincs felelősség, mert nem lehet felelősséget vállalni. Csak Júlia Szunce van, hogy úgy mondjam, zavaró ebben az egészben, egy alvó nő, aki szemernyi hajlandóságot sem mutat, hogy felébredjen. Ha ő nincs, azt hiszem, egy éjszaka átlépek a halálba, ébren, de érzések nélkül. Ha egy hónapja nem aludtál, az olyan, mint ülni a halál várószobájában. Valami fáj, a kezed tán, a lábad, ez sem tartozik hozzád, egyszerűen nem találod a fájdalom helyét a testedben. Volt egy idő, azt képzeltem, hogy a lélegzetem, a levegő, amit a számon kiengedek, ami ezt az országot, ezeket a földeket bejárja, ez is hozzám tartozik, s rajta keresztül hozzám tartozik minden, amit látok és amit megszólítottok, vagy ami éppenséggel engem szólít meg. Én, én, én. Addig figyeltem egy tál gyümölcsöt, míg két óra alatt meg nem rohadt. Nem tudom, hogy csináltam. Soha nem sikerült többé.

8.

Voltak madarak.
Nem, paradicsommadár nem.
Voltak állatok, juhok, kecskék, lovak, tehenek.
Volt néhány nő is, akik.
Emberek, akik.

9.

Ha másfél hónapja nem alszol, úgy érzed, nem tartozik hozzád már semmi. Könnyűség, de nem könnyű mégsem. Amikor valaki fölébred, talán meghal egy ember. Nem hiszek benned, Uram, nem hiszem, hogy vagy, nem alszom. Olyan zenék szólnak, hogy csorog a könnyem tőlük. De Júlia Szunce miatt nyugtalan voltam. Nem hagy meghalni. Alszik.

Gyakran elsétáltam, a biciklit kipróbáltam. Botladozás inkább. Keringés. Faltól falig. Nincs is fal, csak fák, erdő, én, ő. Nem lehetek mindig vele. Mire visszaértem, egy kutya aludt Júlia Szunce mellett. Koszos kis dög. Egy vakarcs odafészkelte magát Júlia Szunce testéhez, boldogan aludt. Föl-fölmorrant közben.

Tettem-vettem az istállóban, az egyik karámrészt afféle szobának alakítottam ki, összeeszkábáltam egy faasztalt, a teherautó ülése volt a szék, csináltam priccset és polcot, várható volt, hogy megérkezik a hideg komolyabb fele, és aki nem alszik, az jobban fázik.

Én fáztam már éjszakánként nagyon, hat hete nem aludtam, azt hiszem, hat vagy hét hete.

Úgy éreztem, hogy elhagytam a homlokom, s az agyamat égeti a nap, az agyamat veri az eső, az agyamat fújja a szél.

A kutya jött, aztán napokra elmaradt. Eleinte nem érdekelt. Egyszerre nagyon haragos lettem. Átkozódva rugdostam az állatot Júlia Szunce

mellől. Elfogott egy érzés, ami már régen nem, igyekeztem fölidézni, mi is ez, miféle érzés, kellett hozzá jó félóra, mire rájöttem, hogy csodálkozom.

Évek óta nem csodálkoztam. Azon csodálkoztam, hogy féltékeny lettem a kutyára. Odafeködtem Júlia Szunce mellé, elfoglaltam az állat helyét, ami egyébként az én helyemet bitorolta, átöleltem Júlia Szuncét. Tartottam a karomban. Odahajoltam az arcához, a szétnyíló ajkai-ból kilélegeztem a lélegzetét, Júlia Szunce, Júlia Szunce, lélegeztem a szájába. Nem értettem, miért van a testének mindig ugyanolyan illata, ha megmosdattam, akkor is ezt az illatot párologtatta ki magából. Tartósan ugyanaz a kissé édes, kissé keserű szag. Az alvás illata? Nem tudom. Jó volt, egyre jobb. Nem aludtam. Olyan zenék szóltak, hogy elsírtam magam.

Másnap az állat visszajött. Ült Júlia Szunce előtt, és figyelte fekete gomb-szemével. Néha fölvakantott. Én meg azt mondtam neki, hogy Sztranac. Elneveztem, hogy gyűlölhessem.

Sztranac a neved, te kutya, mondtam. Rám nézett, lesunyta a fejét és elügetett. Aljas egy dög. Éjszaka visszajött, járt-kelt, körözött, a közelben maradt. Annyira dühített, hogy nem tudtam azt se mondani, hogy Júlia Szunce. Nem tudtam kimondani.

Én, én, én, én, én, erdő.

Sztranac, te dög.

Ha ettem, ha mosakodtam, nézett. Ha könnyítettem magamon, akkor is nézett. Két hónapja nem aludtam, söpört, fújta rám a hideg szeleket, a permetet, a ködöt az ősz, egyre jobban fáztam.

Sztranac, mondtam reggel a kutyának, meg foglak ölni.

Vakkantott, beügetett a cigányruhás bokrok közé, de még visszanézett. Fölkaptam a puskát, utána lőttem.

Csönd lett.

Júlia Szunce, mondtam a nőnek, aki aludt.

Végre ki tudtam mondani, Júlia Szunce. Ültem és cigarettáztam. Szögeltem, kalapáltam, szétszedtem a teherautót. Meg tudom-e javítani. Délután visszajött Sztranac. Vértett. Reggel meglőttem az oldalát, csupa vér volt, vonszolta magát. Jól megkapta.

Sztranac, mondtam neki, mire megállt, nézett. Talán vakkantott, nyüszített, nem tudom, megindult újra. Elhaladt mellettem, mintha ott se lennék, bement Júlia Szuncéhoz és lefeküdt mellé.

Sztranac beteg, mondtam Júlia Szuncénak, aki aludt.

Másnap reggelre meghalt az állat. Alányúltam a lapáttal és kivittem az istálló elé, elkapartam.

Sztranac.

10.

Szeretlek, Júlia Szunce, mondtam neki, rágyújtottam. A késő ősz olyan, mint egy beteg asszony, akit valaha eszelősen szerettél. Szerzte a földéken terül a sárga, barna levélszőnyeg, a zizegés, a moccanások, ahogy a szél teszi a dolgát. A távolban apám ordít. Egyszer hallottam azt a kifejezést, hogy vonul az idő. Most már tudtam, milyen az idő vonulása, két hónapja nem aludtam, legalább kettő, azt hiszem.

Az egyik éjszaka könnyen roppanó hártyát növesztettek a tócsák.

Gondolkodtam, megöljem-e Júlia Szuncét. Arra gondoltam, nekem innen úgylis el kell mennem, egy napon tovább megyek, vagy jönnek valakik, az ellenségeim, az egykori bajtársaim, kamerádok, sokan lesznek, erősebbek, mint én, elűznek, Júlia Szuncét nem vihetem magammal, hogyan is vihetném, ez nem lehetséges, ezek, ők is rátalálnak. Szőke Borja például, akinek meggyógyulhatott az ujja, és az övék lesz Júlia Szunce. Csak megölik. Előfordulhat, hogy jól tartják, kényeztetik, fölcsinálják, történhet velem bármi, de ha én nem leszek mellette, már biztosan nem hívják többet Júlia Szuncénak.

Ha én ölöm meg, akkor az enyém marad.

11.

Aludt Júlia Szunce, én vagy tíz hete nem aludtam. Vagy tizenegy. Nem tudom. És amit mostanáig egyáltalán nem éreztem, ellenállhatatlanul tört rám a félelem. Nem tudtam pontosan, mitől félek, meg kellett állnom az udvaron, a homlokomat elborította az izzadság, hirtelen tudtam, hogy fáj a kezem.

A kezem fáj!

A fejem? Lábam?

Fájok! Fájok!

Én, én, én, én, én, erdő.

Újra egésznek éreztem magam, a lábam ismerte a kezemet, az arcom tudta az ölemet, s ha fáj valami, hát tudtam a fájdalom helyét. Kiálltam az istálló elé, üvöltöttem. Nem tudom, talán olvastam valahol, hogy a kiáltásnak csakis egy megalkotott világban van értelme, és ha nincsen teremtő, akkor felesleges magunkra vonni a figyelmet a kiáltással, hát, őszintén szólva nem tudom. Csak az Istenhez lehet kiáltani?! Én, azt hiszem, amikor kiáltok, nem az Istent hívom. Azért kiáltok, mert olyan zenék szólnak. És mert nem alszom. És mert Júlia Szunce alszik.

Amikor Istenhez beszélek, meg se szólalok.

Júlia Szunce, kiáltottam az udvaron.

Júlia Szunce, Júlia Szunce!

Ő aludt, nem tudom, mióta, én ébren voltam, négy hónapja, talán, azt hiszem. Ösztönösen csináltam mindent. És fáj, mégis jó volt. Néhány perc gyaloglásra az istállótól magaslatra leltem, ahonnan beláttam körben a tájat, a lekopasztott erdőket, egy piszkoskék folyó kanyargó szalagját, a rétekre dobált hófoltokat, üszkös udvarházakat, vérbe alvadt kerteket.

12.

Szeretném, ha szülnél nekem, Júlia Szunce.

Fogadd be a magom.

Szülj nekem gyereket.

13.

Nem tudom, mióta nem aludtam. Szakadt a hó, a szélből jég lett, a fák ágai mutogattak a sötétben. Arra gondoltam, talán nem is rossz, hogy nem alszom. Ragyogás. Csupa jeges tündöklés a vidék, a közeli felületek, a láthatár széle, és olyan zenék szóltak, hogy, igen, éppen olyanok. Ültem mellette és cigarettáztam.

Félek, Júlia Szunce, mondtam neki. Nem válaszolt, aludt, a szája tátva.
Te nem félsz?
Te nem félsz így, ahogy vagy?

Megvertem Júlia Szuncét, belerúgtam a testébe, azt hiszem.
Vérzett, az arca feldagadt, az ajka hasadt, eltört az egyik ujja is, nem érdekelt, szerettem.
Nem aludtam.
Ő aludt.
Levetkőztettem.
A magamévá tettem, én, én, én, én, én, erdő, ne nézd, apám.
Ártatlan volt Júlia Szunce.
Aludt.

14.

Tudtam már, mi következik, mi lesz. Fél éve nem aludtam, azt hiszem, még mindig voltak csikorgó hidegek, nemsokára alszom. Azt hiszem, ettől félttem, ha ilyen a félelem. Ha ez az. Álltam az erdőszélen, bámultam egy kíváncsi őzet, gondoltam, lelövöm a biztonság kedvéért, aztán egyszerre magától csukódott le a szemem. Álltam lehunyt szemmel, mint nagyon régóta már. A nap éles, vakító fénye átragyogott a szemhéjamon. Istenem, mondtam halkán.
Istenem.
Jozef Krieg.
Én, én, én, én, én, erdő.
Kitapogattam azt a biciklit.
Nem kiáltottam.
Féltem, azt hiszem. Bementem Júlia Szuncéhoz az istállóba, aki még mindig aludt. Nem tudom, mit mondtam neki. Talán nem szóltam hozzá. Lecsukódott a szemem, azt éreztem, az övé kinyílik. Júlia Szunce, mondtam, kinyitottam a szemem.
Remegett a szemöldöke, az ő szeme hunyva volt újra. Már feküdtem mellette. Tudtam, mi történik.

15.

Abban a pillanatban, ahogy elalszom, ő rám nyitja a szemét.

Vége